

Biuletyn

ARCHIDIECEZJI GDAŃSKIEJ

ISSN 2083-4403

Nr 38 (243) • 20 września 2013

Homilia Arcybiskupa Metropolity Gdańskiego Sławoja Leszka Głódzia

**wygłoszona podczas Mszy Świętej
celebrowanej z okazji XXXI
Pielgrzymki Ludzi Pracy na Jasnej
Górze 15 września 2013 roku godz.
11.00**

*„Stwórz, o Boże, we mnie serce czyste
I odnow we mnie moc ducha”
(Ps 51 (50), 12).
Przybyliśmy na Jasną Górę!*

Księżo Biskupie Kazimierzu, delegacie Konferencji Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Ludzi Pracy!

Ojcowie i Bracia Paulini, Kustosze Jasnogórskiego Sanktuarium!

Kapłani Kościoła i Ojczyzny, pośród nich duszpasterze ludzi pracy!

Czcigodne poczty sztandarowe!

Panie Przewodniczący NSZZ Solidarność!

Bracia i Siostry z Solidarności, którym dziś przewodzi Region Łódzki,

organizator tegorocznej pielgrzymki!

Umiłowana wspólnota polskiej pracy!

Witam was w polskiej Kanie. Na Jasnej Górze Zwycięstwa. W duchowej stolicy naro-

du. Miejscu przemiany polskich serc. Nieustającej modlitwy o nasze osobiste sprawy, rodziny, naród, ojczyznę. Czuwania przy wartościach, które Polskę stanowią.

W tym świętym miejscu, gdzie Maryja ukazuje swoje miejsce w tajemnicy Chrystusa i Kościoła, zawsze czuliśmy się wolni. Doświadczaliśmy też tego, że polski naród ma Matkę, daną nam ku obronie przed różnymi zagrożeniami.

Opiekunkę. Wspomożycielkę. Przewodniczkę naszych dróg, ku temu, który jest owocem Jej żywota – Jezusowi.

I. Fundament gmachu Ojczyzny

Dziś w sposób szczególny potrzebujemy odczucia macierzyńskiej obecności Maryi. Jej miłości, łagodności, dobrej rady.

Wczoraj zakończył się wielki protest ludzi pracy, którego widownią była Warszawa. Jeszcze jego echo nie umilkło, słychać je w Polsce całej. Wielu z was, dziś tu obecnych, szło wczoraj ulicami Stolicy w tym wielkim pochodzie ludzi pracy skupionych w związkach zawodowych. Uczestniczyło w manifestacjach poprzednich dni. „Więcej wolności dla Polaków”, „Dość lekceważenia społeczeństwa” – takie były przewodnie hasła kilkudniowych manifestacji. Podjętych nie z politycznego wyrachowania – takie opinie można było usłyszeć. Nie z pragnienia obalenia rządu. Wczoraj zatrasnęły się drzwi gabinetów ministerialnych, ale dziś Maryja otwiera swe ramiona i zaprasza. Przychodźcie do Niej jak dzieci do Matki. Wielotysięczna rzesza związkowców pragnęła dobitnie wyrazić: słowami, petycjami, obecnością, że – ich zdaniem – rząd lekceważy społeczeństwo i związki zawodowe, że zerwane zostały wzajemne relacje, zgasł społeczny dialog. Był to także protest przeciw narzucaniu wspólnocie pracy decyzji o fundamentalnym znaczeniu dla życia milionów, pośród nich tej szczególnie bulwersującej – o wydłużeniu czasu pracy – bez pytania o akceptację. Miał uświadomić rządzącym, że polskiej pracy należy jest szacunek i życzliwa troska.

A także ukazać prawdę, która dziś jest spychana w cień, w różny sposób wypłukiwana ze zbiorowej świadomości. Prawda ta brzmi. To ludzie pracy są solą polskiej ziemi!

Nie byłoby Polski, gdyby nie było polskiej pracy. To praca pokoleń Polskę tworzyła, umacniała, czasem ocalała. To praca tworzy wymierne wartości – materialne, gospodarcze, społeczne. Wczoraj i dziś. Stanowi fundament gmachu ojczyzny. Od tego jak jest on mocny, z jakiego materiału został utworzony, jakimi wartościami zespolony, zależy jego stabilność i trwanie.

Tu, na Jasnej Górze, w miejscu, gdzie we wspólnocie zawierzenia wielbimy Boga w Trójcy Świętej Jedyne, gdzie otwieramy nasze serca ku Matce Chrystusowej, trzeba przypomnieć, że wielkość ludzkiej pracy, jej godność, znaczenie, wynika z Bożego rozrządzenia, z Bożych przykazań. Nikt ich nie może zmienić, ani parlamenty ani żadne ludzkie najwyższe autorytety. Praca to Boży program dla człowiekażycia. Z pracy swojej ma człowiek pożywać chleb codzienny (por. Rdz 3, 17 nn). Przez pracę ziemię czynić sobie poddaną.

Drodze Kościoła towarzyszy refleksja o pracy, jej roli sprawczej dla rozwoju człowieka, także w jego duchowym aspekcie. Znalazła bogaty wyraz w wielkich encyklikach papieży ostatnich wieków: Leona XIII – *Rerum novarum* i Jana Pawła II – *Laborem exercens*. Znajduje odbicie w solidarności Kościoła z ludźmi pracy. W szczególności dochodzi do głosu tam, gdzie następuje zagrożenie wartości pracy, jej społeczna degradacja, wyzysk ludzi pracy, deprecjonowanie ich godności. Dlatego godzi się przypomnieć słowa Prymasa Tysiąclecia: „w sporze między władzą a ludem, rację ma zawsze lud”.

Z tej postawy solidarności z ludzką pracą wynika także akceptacja Kościoła dla działalności związków zawodowych. Są one powołane dla zabezpieczenia nie tylko bytowych interesów ludzi pracy, nie tylko ułożenia właściwych relacji między pracodawcami a pracownikami. Są także stróżami pracowniczej godności.

Kto twierdzi, że czas związków zawodowych się kończy, daje wyraz swojej arogancji w stosunku do ludzi pracy, niezrozumieniu nie tylko ich potrzeb, także godności pracy ludzkiej, której należy jest szacunek i ochrona. Projekty ustaw o eksterminacji związków zawodowych, o odbieraniu pomieszczeń itp., to duch niczym rodem ze stanu wojennego.

Kościół swoją szczególną powinność upatruje „w kształtowaniu takiej duchowości pracy, która wszystkim ludziom pomoże przez nią przybliżyć się do Boga – Stwórcy i Odkupiciela” (Jan Paweł II, *Laborem exercens*). Bowiem człowiek swą pracą uczest-

niczy w dziele Stwórcy. Więcej, staje się adresatem Chrystusowej Ewangelii pracy. Przepowiadanej Jego Słowem, także osobistym świadectwem – w Nazarecie, w warsztacie św. Józefa cieśli. W tym Bożym kontekście jeszcze wyraziściej rysuje się znaczenie pracy – podstawowego wymiaru bytowania człowieka. Także przekonanie, że praca powinna zajmować naczelną miejsce w całej sferze polityki społecznej i gospodarczej.

II. Jesteśmy powołani do Prawdy

Umiłowani!

Dziś do trony Królowej Polski przynosicie brzemień goryczy. Rwie się tkanka społeczna, zaogniają międzyludzkie relacje. Niekiedy wydawać się może, że jest coraz dalej człowiekowi do drugiego człowieka. Macie świadomość, że taka sytuacja przygnębia, duchowo deprecjonuje, obezwładnia.

Chrystus daje wam pociechę, ukazuje drogę wyjścia z tej sytuacji. W świetle Ewangelii dzisiejszej niedzieli warto spojrzeć na nasze ludzkie spory, czasem zda się niemożliwe do rozwiązania, na nasze problemy, które trafiają czasem na mur niechęci, wrogości, niezrozumienia. Można skruszyć ten mur! Przytoczę słowa z listu Pani Joanny Wojciechowicz z USA, z Oregonu nad Pacyfikiem. Po wysłuchaniu mojej homilii z 31 sierpnia br. w Bazylice św. Brygidy napisała: „Jestem z całego serca wdzięczna za pamięć o nas, zapomnianych i skrzywdzonych, często schorowanych inwalidów, weteranów strajków 1980 i 1988, internowanych lub więzionych, którzy w późniejszych latach 90-tych a nawet i potem, nie uzyskali pomocy od państwa. (...) Wielu z nas ciągle nie może wrócić, bo ani nie ma gdzie mieszkać ani też za co żyć. Ja sama jestem najlepszym przykładem: brałam udział w strajku 1980, jako tak zwana ‘osoba wspomagająca’, po czym od pierwszego dnia istnienia ‘Solidarności’ pracowałam w niej. Byłam kierownikiem Działu, Rozpowszechniania informacji, działu który zatrudniał 43 osoby (obejmował Radiową Agencję Solidarności, Dział Plastyczny i Fotograficzny i słynną ‘Parszywą Dwunastkę’, czyli tzw. grupę szybkiego reagowania). (...) Jeśli w ciągu ostatnich lat, polskie opuściło ponad 2 miliony obywateli, to przecież jest to strata na miarę wojennej! Jeśli telewizja TVN 24, (którą tu na końcu świata jako jedyną mogę zobaczyć), zachęca do brania pożyczek na wyprawkę dzieci do szkoły - to nie wiele wywalczyliśmy lat temu trzydzieści trzy”.

Umiłowani w Panu!

Słuchaliśmy dziś perykopy z Ewangelii według św. Łukasza o synu marnotrawnym. O tym, „co zginał a odnalazł się”. Zbłądził na drogach świata, przekreślił samego siebie i powrócił do ojca, który go przez

czas oddalenia nieprzerwanie miłował, nie odtrącił, przebaczył, wyprowadził ucztę radości i wdzięczności. Współbrzmie z tym obrazem miłującego, przebaczonego ojca, obraz pasterza, który wyrusza w poszukiwanie zagubionej owcy, obraz kobiety, która poszukuje zagubionej drachmy i cieszy się z sąsiadkami radością z jej odnalezienia.

Jezusowa perykopa o Bożej miłości, miłosierdziu, trosce. Ukazuje perspektywę nawrócenia. A wraz z nim ocalenia, nadziei, możliwości odbudowania tego, co utracone.

Bóg poszukuje pogubionych ludzkich serc. Gotów jest, jak ten dobry pasterz, zostawić swoje stado, aby ruszyć na poszukiwanie zagubionego człowieka. Wychodzi pierwszy na jego spotkanie. Wzywa do przyjęcia ofiarowanego zbawienia, zachęca do nawrócenia, ukazuje radość, z jaką przyjmuje tych, którzy do niego wracają. „Ten brat twój był umarły, a znów ożył: zaginął; i odnalazł się”.

Ku takiej perspektywie otwartych ku człowiekowi ramion przebaczonego Boga prowadzi modlitwa Mojżeszowa z pierwszego czytania o ocalenie swego ludu. Jej realizację ukazuje List do Tymoteusza w którym św. Paweł, ongiś „bluźnierca, prześladowca i oszczerca”, dzieli się radością z doznanej łaski, z miłosierdzia, z Jezusowej wielkoduszności wobec niego, teraz żarliwego apostoła Dobrej Nowiny.

W perspektywie ocalającej miłości Boga, Jego bezustannej gotowości do poszukiwania tych, którzy się pogubili, oddalili, porzucili to, czym żyli, możemy patrzeć na naszą pielgrzymkę. Wiecie dobrze, że zrodziła się z pragnienia znalezienia Bożej perspektywy dla zmagających ludzi pracy z rzeczywistością stanu wojennego. Szukaliście wtedy „mocy ducha”, by przetrwać. Jesteście trochę starsi, ale jako Solidarność – na nowo młodsi.

Już trzydziesty pierwszy raz przychodzicie tu, na Jasną Górę, w Pielgrzymce Ludzi Pracy. Pierwszy raz w 1983 roku z błogosławionym księdzem Jerzym Popiełuszką. On tę pielgrzymkę zainicjował, poprowadził. Jesteście spadkobiercami tego bogatego wiana modlitwy, refleksji ewangelicznych czynów Błogosławionego, skierowanych ku polskiej pracy, jej etosowi, związkach z życiem narodu i jego drogą.

Błogosławiony Ksiądz Jerzy. Jeden z tych przepelnionych Bożym i polskim duchem kapłanów. A był też z nim ks. Henryk Jankowski. Wtedy - latem 1980 roku, odczytali znaki czasu, bez wahania poszli z ewangeliczną i sakramentalną posługą do strajkujących ludzi pracy. W jego wypadku była to Huta Warszawa. Towarzyszył kapłańską posługą drodze Solidarności. Podjętej przez nią twórczej pracy nad polską pracą. Odsłanianiu ukrywanych przez lata wartości narodu i jego niepodległościowego nurtu.

Tamtej, tak mocno wtedy związanej więzi między wspólnotą polskiej pracy a Chrystusem. Potem, w stanie wojennym, umacniał polską nadzieję uosobioną w zepchniętej do podziemia „Solidarności”.

Był przekonany – jak wielu rodaków w tamtych latach – że w wolnej Polsce, która z woli Bożej Opatrzności nadejdzie, idea solidarności stanowić będzie normę ładu społecznego w ojczyźnie, że to o nią wesprze swoje funkcjonowanie państwo. Przypominał: „Jesteśmy powołani do prawdy. Jesteśmy powołani do świadczenia o prawdzie swoim życiem”.

Dał takie świadectwo prawdzie. Męczennik z nienawiści do wiary Chrystusowej, do wartości, którym służył. „Patron naszej obecności w Europie za cenę ofiary z życia, jak Chrystus” – tak mówił o Nim błogosławiony Jan Paweł II.

III. Nie można stwarzać fikcji wolności

Umiłowani!

Można pytać ile w tym waszym pielgrzymowaniu jasnogórskim do tronu Królowej Polski jest wierności dziedzictwu błogosławionego Kapłana Męczennika? Ile przywiązania do tamtego projektu Polski jutra wspartej na idei solidarności?

Mamy świadomość, że system neoliberalny, który zapuścił głęboko korzenie w nurt polskiego życia, w system gospodarczy, obrał inne preferencje, inne drogi. Na plan pierwszy wysunęło się to, co określa się mianem przedsiębiorczości i kapitałem. Przyszła likwidacja wielu zakładów. Przekształceń własnościowych. Procesów, które generowały trudne problemy, stawiały niewygodne pytania, choćby te o powiązania ludzi starego systemu z nowym, o tzw. uwłaszczenie komunistycznej nomenklatury. Przyszły symptomy sytuacji, przed którą przestrzegał Ojciec Święty Benedykt XVI, mówiąc, że to liberalne myślenie nie akceptujące wpływów o charakterze moralnym „doprowadziło do systemów i rozwiązań, które podeptały wolność osoby i grup społecznych i które nie były w stanie zapewnić sprawiedliwości”. (Caritas in veritate).

Ludzie pracy przestali być traktowani jako sól polskiej ziemi. Siła sprawcza dynamizmu życia narodu. Z bólem, ze wzrastającym niepokojem spostrzegamy, że podmiotowość polskiej pracy, jej społeczna, narodotwórcza rola spychana jest przez gospodarczych decydentów na plan dalszy. Ze wszystkimi tego konsekwencjami dla ludzi pracy. Polska praca dziś często traktowana jest po macoszemu, krzywdzona, czasem poniewierana, wydziedziczana z nabytych praw. Umowy śmieciowe to zmora. Pracujący nie wypracują emerytury, grozi im nędza na starość. O niektórych z tych krzywd było głośno w ostatnich dniach: wysokie bezrobocie, wilcze prawa w stosun-

kach pracy, przykład – tzw. umowy śmieciowe, ustawa o elastycznym czasie pracy. Projekty antyzwiązkowych ustaw, m.in. ograniczające funkcjonowania związku w zakładach pracy, kolejne zagrożenie systemu emerytalnego. To tylko niektóre pozycje z obszernego katalogu decyzji, projektów, które świat pracy ocenia negatywnie, przeciw którym protestuje.

Wciąż powraca pytanie dlaczego zatracona została idea solidarności oddziaływująca niegdyś – jakże mocno – na różne dziedziny polskiego życia? Dlaczego w okresie inicjowania przemian, idea ta nie została aplikowana do nowej historycznej sytuacji w jakiej w 1989 r. znalazła się Polska? Dlaczego począta być z rozmysłem krytykowana, umniejszana, redukowana, nie znalazła miejsca w projektach modernizacyjnych?

Dlaczego przegrywała w zetknięciu z nowymi prądami, choćby mocno forsowanym i reklamowaną ideologią europejskości, tak bezkrytycznie wprowadzaną pod dach ojczyzny? Więcej przeciwstawianej polskości – ujmowanej niemal jako synonim zacofania, archaiczności, nie pasującego do europejskich standardów nacjonalizmu.

Dziś wyraźniej, niż to miało miejsce kilka lat temu, zdajemy sobie sprawę z tych ran odniesionych przez bezkrytyczną akceptację tego, co napływało do nas: a było w tym wiele śmiecia i brudu. Wielu z tamtych ran do dziś nie sposób zasklepić. Zainfekowały polski organizm, nieraz skutecznie, ideologiami, prądami, niegodnymi, nihilistycznymi, wymierzonymi w Boże prawa, w chrześcijańskie zasady moralne, wartości bliskie Polakom, ich historycznej drodze: wiarę, patriotyzm, przywiązanie do tradycji, więzi pokoleniowe, społeczne nastawienie. Węgrowm udało się przezwyciężyć te trudności. Uczyli się na naszym doświadczeniu, ale i na naszych błędach.

Bracia i Siostry!

Jeszcze raz wróć do dziedzictwa przeszłości, do fundamentów III Rzeczypospolitej. Do Solidarności. To był wielki ruch ku wolności. Obywatelskiej, narodowej, społecznej. Ku takiej wolności, która nie krzywdziła innych, nie wywoływała niepokoju sumień. „Prawdziwa wolność jest pierwszą cechą człowieczeństwa”, mówił w jednej ze swych homilii błogosławiony ksiądz Jerzy. Tak rozumiana wolność mogła stanowić drogowskaz nowej drogi ojczyzny. Tak się jednak nie stało.

Już na początku historycznych przemian, w 1991 roku, błogosławiony Jan Paweł II w Kielcach, na szlaku swej IV Pielgrzymki do Ojczyzny, stwierdzał, odnosząc się do polskich spraw – pamiętamy tamte jego słowa gwałtowne, przepełnione bólem, wypo-

wiedziane podczas gromów wiosennej burzy – że „nie można stwarzać fikcji wolności, która rzekomo człowieka wyzwala, a właściwie go zniewala i znieważa”. Dawał tego przykłady: burzenie ładu moralnego w rodzinach, zgodę na zabijanie poczętych dzieci. Żądał od nas, abyśmy podjęli jako naród, jako państwo, wielką pracę „wychowania do wolności, tej prawdziwej, dojrzałej skutecznej”.

Jaki dziś jest kształt wolności – tej „prawdziwej, dojrzałej, skutecznej”. Wolności skierowanej ku dobru, pozytywnym wartościom, sprawom obywatelskim? W ostatnich dniach wiele się mówiło o instytucji referendum obywatelskiego. To ważny czynnik demokracji, tej bezpośredniej. Dający obywatelowi prawo do współdecydowania o istotnych sprawach dla ogółu, środowiska. Swego czasu zebrano dwa i pół miliona podpisów pod wnioskiem o referendum emerytalne – na próżno. A przecież referendum to zdobycz demokracji.

IV. Który skrzywdziłeś człowieka prostego

O tzw. kulturze wykluczania, stygmatyzowania, mówił nie tak dawno, podczas spotkania z młodzieżą w Rio de Janeiro Ojciec Święty Franciszek. O jej społecznych, moralnych, mentalnych skutkach.

Jest i u nas, zbiera swoje żniwo goryczy, smutku. Można pytać czy to tylko znak czasu?

A może także dowód zaniku empatii, oschłości serc, nieumiejętności rozwiązywania wielkich społecznych problemów?

Jak inaczej jak nie wykluczeniem nazwać sytuację młodych Polaków – jest ich dwa miliony – emigrantów, za pracą, za chlebem. Wykluczonych z marzeń, z aspiracji, z możliwości wykorzystywania wiedzy zdobytej w szkole, na studiach. Na ile może pomaga im duszpasterstwo polskie.

Czy system gospodarki wolnorynkowej nie wyklucza z przestrzeni ojczyzny własności polskiej – przez wyprzedaj, przez prywatyzację?

Jakże łatwo, bezrefleksyjnie zaprzepaszczano polską własność. Przecież jest to wyzbywanie się gospodarczej suwerenności. Polska ziemia stała się krainą nowej kolonizacji. Mnożą się na niej udzielne księstwa – supermarketów, innych handlowych molochów. Nie ma do nich dostępu polskie prawo podatkowe, nie ceni się tam zbyt wiele prawa pracy. Te księstwa obcego kapitału stanęły w pierwszym szeregu tych, którzy wydali walkę świętowaniu niedzieli – dla nich to dzień targowej oferty, czasem bardziej atrakcyjnej niż w pozostałe dni tygodnia.

A wykluczenie wielkich grup ludzi pracy: stoczników, portowców, górników. Tej wielkiej masy upa-

dłościowej, pośród której tyłu jest bohaterów drogi solidarności.

Wykluczanie z przestrzeni medialnej. Wiele miesięcy trwała walka Telewizji Trwam. O co? O normalność. O prawa katolickiej stacji w kraju katolickim? Wykluczanie z godności? Czyż tak nie można zdefiniować sytuacji w jakiej się znalazła polska rodzina? Kiedy coraz mocniej rozlega się pukanie do parlamentu, aby zalegalizować to, co jest anty-mażeństwem, anty-rodziną. Zrównać w prawach z rodziną, uświęconą sakramentem, opartą na prawie miłości, na odwiecznym, przez Boga ustanowionym związku mężczyzny i kobiety – „mężczyznę i niewiastą stworzył ich”.

A wykluczanie wartości rodzinnych i tych, które do tego przekazywała szkoła? Coraz więcej prób przenikania do podręczników, programów szkolnych antychrześcijańskiej ideologii. Wśród nich jest ideologia gender, która walczy z ideą rodziny, małżeństwa, pojęciem płci biologicznej. Zdaniem Ojca Świętego Benedykta XVI stanowi większe zagrożenie niż komunizm.

Ile tych kpín z moherów – kobiet polskich, matek, babć, godnych szacunku: skromnych, oddanych bliskim, wiernych, wpatrzonych w Wizerunek Maryi.

Ileż tych szyderstw z ‘sekty smoleńskiej’, z ‘religii smoleńskiej’ – z ludzi zranionych tamtą wielką tragedią. Którzy pamiętają o poległych. Dążą do prawdy – bez manipulacji, bez zakłamań. Każdego miesiąca idą w Warszawie Krakowskim Przedmieściem w modlitewnym pochodzie pamięci.

Wykluczanie ludzi biednych, starych, chorych. Gdzie te gruntowne, zapowiadane, oczekiwane reformy systemowe służby zdrowia? Gdzie godna starość, bez pomocy opieki społecznej, Caritas, rodziny?

„Który skrzywdziłeś człowieka prostego śmiechem nad jego krzywdą wybuchając...”. Z Krzyży Gdańskich, z pomnika poświęconego pamięci ofiar Grudnia 1970 roku, wołają te słowa. Niestety, nie są tylko skierowane ku przeszłości. Są znakiem teraźniejszości.

Pomóż nam Matko, zamienić mowę wykluczenia, w słowa miłości i przebaczenia.

V. Sztandar naszej wiary

Umiłowani!

„Wielki naród musi nosić wysoko sztandar swej wiary. Musi go nosić tym wyżej w chwilach, w których władza jego państwa nie nosi go dość wysoko” – to słowa Romana Dmowskiego, jednego z twórców Polski Niepodległej.

Nieście ten sztandar wiary, bo to właśnie taki czas, taka chwila.

Jeszcze wiszą krzyże, w urzędach, w instytucjach...

Jeszcze wojsko w pielgrzymkowym orдынku idzie do trony Maryi, swej Hetmanki.

Ale już słychać krzyk sprzeciwu, oskarżenie o obywatelskie nieposłuszeństwo, kiedy rozlegnie się głos pasterza Kościoła, mówiącego, że prawa Bózego nie może zastąpić żadne prawo stanowione przez ludzi.

Ale progi parlamentu przekroczyły projekty ustaw sprzeczne z chrześcijańską wizją człowieka, małżeństwa, rodziny.

Podobnie jak w laicyzującej się w szybkim tempie Europie, także w Polsce „chrześcijaństwo czuje się oddane nietolerancyjnej presji, która najpierw je ośmiesza (...) następnie w ramach pozornej rozumności chce ograniczyć przestrzeń jego życia i działania” (Benedykt XVI).

Mimo tych przeciwności Kościół idzie drogami ojczyzny wierny Bogu, Chrystusowi, Ewangelii. Wierny Ojcu Świętemu, strażnikowi wiary i depozytu wieków. Papież Franciszek przypomniał nam na jednej z audiencji prawdę o Kościele, o naszym chrzcie. Tylko w Kościele dokonuje się zbawienie, przebaczenie, rozgrzeszenie, uświęcenie. Kościół Towarzyszy narodowi w jego drodze ku zbawieniu. Oczekuje w stosunku do siebie normalności, rzetelności, także szacunku zaskarbionego posługą wieków w ojczyźnie, także w najcięższych dla niej czasach.

Umiłowani!

W tej perspektywie ocalającej miłości Boga, Jego bezustannej gotowości do poszukiwania tych, którzy się pogubili na drogach życia, patrzmy na naszą pielgrzymkę, nasze doroczne spotkanie tu, w polskiej Kanie, wypowiedziane tu słowa, modlitwy, skierowane ku sercu Matki pragnienia.

Dotyczą naszych osobistych spraw, rodzin, wspólnot życia i pracy. Kierujemy je ku ojczyźnie, życząc jej głębokiej, twórczej przemiany nowych impulsów rozwoju, odwrotu od doktryny, która czyni z niej swobodną gospodarczą kolonię, deprecjonuje ludzi pracy. Tym, których sukces wyborczy postawił u steru rządów, przypominamy, że Polska nie jest własnością zwycięskiej partii, czy rządzącej koalicji. Jest wielkim dobrem narodu. Nie można jej spraw rozwiązywać bez perspektywy przyszłości, bez poczucia odpowiedzialności wobec tych, co przyjdą jutro. Uciekać od prawdy, kluczyć, wielostawiać przysławiać problemy, rzucać obietnice w wyborczym ferworze, nic potem nie warte, nie podejmować wyzwań, utrzymywać obraz opozycji jako siły destrukcyjnej i nieodpowiedzialnej, promować partyjny egoizm.

Jesteśmy dziećmi, miłującego Boga, który wychodzi nam na spotkanie, otwiera ku nam ramiona. Tych, co się oddalili, cierpliwie poszukuje, tych, co idą za nim, wspomaga w ich drodze. A ta droga prowadzi przez

polską ziemię. Praojcowie nasi otworzyli jej granice dla Chrystusa, Jego Matki, Kościoła, wiary świętej – na trwałe. Cieszymy się, że na nasz polski Jubileusz chrztu narodu przybędzie Ojciec Święty Franciszek. Polska – ziemia Chrystusa, ziemia Jego Matki – Królowej naszego Narodu. Ewangelicznego siewu i plonu, który wzrasta dobrem. Tego, co w niej wielkie i piękne. Z takiej Polski przybywacie, do niej wróćcie. Dwa dni temu minęła rocznica Wiktorii Wiedeńskiej. Zwycięskiej bitwy, co ocaliła Europę. Jak tamta, ponad dwieście lat później, na przedpolach Warszawy. Jak ta, bezkrwawa, która zaczęła się w stoczniach Wybrzeża. Zwycięska bitwa Solidarności pod znakiem Maryi.

Jest wrzesień. Czas pamięci o 1 i 17 września, o polskiej drodze, o misterium iniquitatis, które stało się jej udziałem. Na warszawskich Powązkach z dołów śmierci wydobywane są kości bohaterów, ofiarnych żołnierzy polskiej wolności – ofiar komunistycznego bezprawia. Cześć i chwała bohaterom, coraz częściej rozbrzmiewa to hasło. Skandują je młodzi Polacy. Wydobywają z cienia niepamięci pokolenie, które ocaliło Polskę.

Umiłowani!

Wróćcie do siebie. Do swoich domów, do rodzin, do środowisk pracy. Pomnażajcie dobro, któremu służyście. Pomnażajcie społeczną miłość, pomnażajcie nadzieję. Bo przecie wbrew tym zaniechaniom, wbrew tym ciemnym barwom o których była mowa jest wiele dobra, twórczej pracy, społecznej miłości, obywatelskiej aktywności.

Niech waszą dobrą drogę wspomagają i błogosławią święci Patronowie Ojczyzny, także błogosławiony ksiądz Jerzy, który was tu przyprowadził – na trwałe przy Maryi, na modlitwę, na zawierzenie spraw polskiej pracy, dziedzictwa Solidarności, tej, która was zna, Matki pięknej miłości, naszej Matki.

Jesteśmy dziećmi Boga, mieszkańcami stworzonego przez Niego świata, „Świat Boga – to słowa Ojca Świętego Franciszka – jest światem, w którym każdy czuje się odpowiedzialny za drugiego człowieka”.

„Czyż prawdziwa wolność wyboru dróg – pyta Ojciec Święty – którymi mamy iść w tym świecie, to nie jedynie ta, która wiedzie do dobra wszystkich i jest inspirowana przez miłość?”

Ruszajcie w taką drogą, ku Polsce, ku waszym środowiskom pracy i życia. W imię Chrystusa i Maryi.

*„Stwórz, o Boże, we mnie serce czyste
I odnów we mnie moc ducha”.*

Daj nam Maryjo moc ducha! Daj nam Maryjo moc wiary! I Przymnóż nam moc nadziei! Bo taki Maryjo jest cel naszej pielgrzymki!
Amen.

Komunikaty

Rekolekcje ewangelizacyjne

Parafia bł. Edmunda Bojanowskiego w Rumi zaprasza na rekolekcje ewangelizacyjne w Roku Wiary pt. „Jezus żyje” w dniach 22-24. września o godz. 18.00. Rekolekcje wygłosi O. Remigiusz Recław SJ z zespołem muzycznym „Mocni w Duchu”. Adres: Parafia bł. Edmunda Bojanowskiego, ul. Bł. Edmunda Bojanowskiego 1 (dawna Fredry 24) w Rumi.

ks. Proboszcz Andrzej Gierczak

Informacja w sprawie przygotowań do obchodów XIII Dnia Papieskiego w Archidiecezji Gdańskiej

W związku ze zbliżającym się XIII Dniem Papieskim, prosimy o nadsyłanie na adres : wydzdusz@diecezjagdansk.pl informacji o wydarzeniach organizowanych przez dekanaty, parafie czy inne duszpasterstwa archidiecezji we współpracy z innymi środowiskami np. samorządowymi czy szkolnymi (czekamy na informacje o wszelkich inicjatywach, nawet tych najskromniejszych, bo każda jest wartościowa i godna zauważenia). Jak co roku na tej podstawie sporządzone zostanie „Kalendarium obchodów XIII Dnia Papieskiego w Archidiecezji Gdańskiej”, który w tym roku obchodzimy w niedzielę, 13 października pod hasłem: „Jan Paweł II – „Papież Dialogu”.

Materiały homiletyczne i katechetyczne przygotowane przez Fundację Dzieło Nowego Tysiąclecia zamieszczone są na stronie Wydziału Katechetycznego Kurii oraz pod adresami internetowymi:

<http://dzielo.pl/pl/strona/228/propozycje-kazan-rozwazan-rozancowych-i-apelu-jasnogorskiego>

<http://dzielo.pl/pl/strona/229/konspekty-lekcji-religii>

► 13 października 2013

**/-/ Ks. Grzegorz Świst
Kanclerz Kurii**

**/-/ Ks. Andrzej Pradela
Dyrektor Wydziału Duszpasterskiego**

Kurs dla kandydatów na doradców życia rodzinnego nauczycieli NPR

Informujemy, że 5 października 2013 roku rozpoczynamy kolejną edycję kursu dla kandydatów na doradców życia rodzinnego i nauczycieli Naturalnego Planowania Rodziny. Kurs odbywać się będzie w Gdańsku Oliwie, Plac Bpa E. Nowickiego 2, w wybrane soboty (15 spotkań) w godz. 9.00-15.00. Kurs jest płatny 500 zł/osoby. Kończy się egzaminami I i II stopnia, których zdanie uprawnia do otrzymania Dyplomu Nauczyciela Naturalnego Planowania Rodziny wydanego przez Oddział Ginekologii i Położnictwa Instytutu Matki i Dziecka w Warszawie, zaś dla osób które pragną podjąć służbę w Poradnictwie Rodzinnym Archidiecezji Gdańskiej – otrzymaniem dodatkowo misji kanonicznej. Warunkiem przyjęcia na kurs jest rozmowa kwalifikacyjna, wiek do 40 lat, wykształcenie minimum średnie. Zakończenie kursu grudzień 2014 r. Blizsze informacje, zapisy: Anna Mrozowicz tel. 508 350 903 e.mail: am@sir.gda.pl

Roczne przygotowanie do ślubu - III edycja

Proszę o przekazanie osobom potencjalnie zainteresowanym czyli osobom, które pragną zawrzeć Sakrament Małżeństwa w czerwcu roku 2014 i później o rozpoczynającej się III edycji bezpośredniego rocznego przygotowania dla narzeczonych. Zajęcia odbywać się będą w Gdańsku Oliwie, Plac Bpa E. Nowickiego 2 raz w miesiącu, w I środy miesiąca w godz. 18.30 - 21.00. W ramach kursu przewidzianych jest 10 spotkań. Ilość miejsc jest ograniczona, decydować będzie kolejność zgłoszeń. Więcej informacji udziela oraz zapisy telefonicznie przyjmuje Anna Mrozowicz tel. 508 350 903.

Komunikaty Instytutu Kultury Chrześcijańskiej przy Archidiecezjalnym Kolegium Teologicznym w Gdyni

Już wkrótce kończy się rozpoczęty przez papieża Benedykta XVI, a kontynuowany przez papieża Franciszka Rok Wiary. Wychodząc naprzeciw wezwaniu dwóch papieży, by pogłębiać swoją wiarę, w naszej

Archidiecezji powstał Instytut Kultury Chrześcijańskiej przy Kolegium Teologicznym w Gdyni. Tenże Instytut serdecznie zaprasza wszystkich chętnych na wykłady z teologii, biblii, historii Kościoła i sztuki chrześcijańskiej oraz prawa kanonicznego. Wykłady będą odbywały się co dwa tygodnie. Do udziału w studium nie jest wymagane świadectwo maturalne. Szczegóły na plakacie. Blizsze informacje na stronie www.gakt.info

Studia podyplomowe

Gdańskie Archidiecezjalne Kolegium Teologiczne, Ośrodek Naukowo-Badawczy UKSW z siedzibą w Gdyni przy Parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa zaprasza na studia podyplomowe z teologii, etyki, przygotowania do życia w rodzinie.

Warunki przyjęcia na studia:

- ▶ posiadanie dyplomu studiów wyższych (także zawodowych),
- ▶ złożenie kompletu dokumentów,
- ▶ podpisanie umowy dotyczącej kształcenia oraz wniesienie opłaty wstępnej.

Dokumenty można składać w sekretariacie Uczelni w Gdyni

w sierpniu i wrześniu: poniedziałek, środę, piątek w godzinach 09:00 – 17:00

Wiadomości na temat rekrutacji można uzyskać pod numerem telefonu

58 661 22 30 w sekretariacie uczelni lub na stronach internetowych:

www.gakt.info

/-/ Ks. Grzegorz Świst
Kancierz Kurii
/-/ Ks. Jacek Bramorski
Rektor GAKT

Diecezjalne Duszpasterstwo Młodzieży

Diecezjalne Duszpasterstwo Młodzieży AG podaje terminy wydarzeń młodzieżowych, aby można było je uwzględnić w kalendarzu planów duszpasterskich parafii na nadchodzący rok szkolny i katechetyczny. Wszelkie informacje organizacyjne będą przekazywane do parafii przed poszczególnymi datami z odpowiednim wyprzedzeniem.

Wieczory Modlitwy Młodych (w trzeci piątek miesiąca)

- ▶ 20 września 2013
- ▶ 18 października 2013

- ▶ 15 listopada 2013
- ▶ 21 lutego 2014
- ▶ 25 kwietnia 2014 (wyjątkowo, z uwagi na Święta Wielkiej Nocy, jest to czwarty piątek miesiąca)

Pielgrzymka Maturzystów na Jasną Górę – (8 marca 2014 - druga sobota miesiąca)

Piesza Pielgrzymkę młodzieży do Sanktuarium w Gdańsku Świętym Wojciechu
(w dzień odpustu diecezjalnego – kwiecień 2014)

/-/ Ks. Grzegorz Świst
Kanclerz Kurii

/-/ Ks. Krzysztof Nowak
Diecezjalny Duszpasterz Młodzieży

W najbliższym czasie

Ogólnopolski kongres „Mocni w wierze, przeciwstawiajcie się złu”

Zaproszenie na ogólnopolski kongres mocni w wierze, przeciwstawiajcie się złu pod patronat honorowym Jego Ekscelencji Księdza Arcybiskupa dr Sławoja Leszka Głódzia Metropolity Gdańskiego.

Mocno stój przy wierze ojców. Z Bogiem zawsze ci będzie lżej i lepiej. Gdy przystąpią do ciebie wilki w owczej skórze i kusić cię będą, byś opuścił szereg Kościoła, nie dawaj posłuchu fałszywym prorokom i trwaj przy świętej wierze. (...) Pamiętaj o Ojczyźnie, i o ile możesz, służ jej całą duszą. Pamiętaj, że jesteś listkiem tego wielkiego drzewa, któremu na imię – Naród Polski.

Prymas Polski Kard. August Hlond

Sanktuarium Najświętszej Maryi Panny Wspomożenia Wiernych w Rumi oraz Komitet Organizacyjny ds. Propagowania Dzieł i Nauczania Sługi Bożego Kard. Augusta Hlonda w Rumi zapraszają na ogólnopolski kongres „Mocni w wierze, przeciwstawiajcie się złu” organizowany z okazji Roku Wiary przeżywanego w Kościele Powszechnym i 65. rocznicy śmierci Sługi Bożego Kard. Augusta Hlonda, który odbędzie się 21 września 2013 r. w Rumi Sanktuarium NMP Wspomożenia Wiernych, ul. Dąbrowskiego 26.

Program

- ▶ 10.00 - Msza Święta pod Przewodnictwem JE Ks. Arcybiskupa Sławoja Leszka Głódzia Metropolity Gdańskiego w intencji beatyfikacji Sługi Bożego Kard. Augusta Hlonda
- ▶ 11.30 – Kongres
Rozpoczęcie i powitanie gości – Ks. Kazimierz Chudzicki SDB - Proboszcz Sanktuarium
Wprowadzenie do Kongresu – Joanna M. Olbert - Organizator Kongresu
- ▶ 11.45 Część I
- ▶ 11.45 - Ks. prof. dr hab. Stanisław Wilk SDB (Lublin) – Prymas Polski Kard. August Hlond - na straży sumienia Narodu
- ▶ 12.15 - Ks. prof. dr hab. Paweł Bortkiewicz TChr (Poznań) – Profetyzm Sługi Bożego Kard. Augusta Hlonda
- ▶ 12.45 - Red. Jerzy Marlewski (Warszawa) - Formacja do życia wiarą w posłudze apostołskiej Sługi Bożego Augusta Kardynała Hlonda
- ▶ 13.15 – 14.00 Prezentacja wystawy „Prymas Polski Kard. August Hlond – Bogu i Ojczyźnie”
Przerwa. Poczęstunek.

14.00 Część II

- ▶ 14.00 - Ks. prof. dr hab. Tadeusz Guz (Lublin) – Filozofie współczesne a życie moralne człowieka
- ▶ 14.30 - O. prof. dr hab. Jacek Salij OP (Warszawa) <<W każdym położeniu bierzcie wiarę jako tarczę>> (Ef 6,16).
- ▶ 15.00 - Ks. prof. dr hab. Andrzej Maryniarczyk SDB (Lublin) – Wytrzymać napór zła
- ▶ 15.30 - Dyskusja
- ▶ 16.00 - Zakończenie – Joanna M. Olbert
Sekretariat Ogólnopolskiego Kongresu:
Komitet Organizacyjny ds. Propagowania Dzieł i Nauczania Sługi Bożego Kard. Augusta Hlonda, ul. NMP Wspomożenia Wiernych 1, 84-230 Rumia, tel. kom. 696-333-089, e-mail: Komitet.Rumia@interia.pl Internet: www.ak.rumia.pomorskie.pl

▶ sobota 21 września 2013 r.

Rekolekcje ewangelizacyjne

Parafia bł. Edmunda Bojanowskiego w Rumi zaprasza na rekolekcje ewangelizacyjne w Roku Wiary pt. „Jezus żyje” w dniach 22-24. września o godz. 18.00. Rekolekcje wygłosi O. Remigiusz Recław SJ z zespołem muzycznym „Mocni w Duchu”. Adres: Parafia bł. Edmunda Bojanowskiego, ul. Bł. Edmunda Bojanowskiego 1 (dawna Fredry 24) w Rumi. Zaprasza Ks. Proboszcz Andrzej Gierczak.

II wieczory muzyczne u św. Andrzeja Boboli Sopot 2013 - koncert finałowy

Wykonawcy: Marzena Prochacka - sopran, Marek Sikora - puzon, Anna Mikolon - fortepian.

Koncerty prowadzą: Ryszard Jaśniewicz i Zdzisław Kordecki. Wstęp Wolny.

Miejsce: kościół p.w. Świętego Andrzeja Boboli, Sopot. Ulica Powstańców Warszawy 15.

Patronat honorowy nad festiwalem objęli: Abp Sławoj Leszek Głódź, Marszałek Województwa Pomorskiego Mieczysław Struk oraz Prezydent miasta Sopotu Jacek Karnowski.

► 23 września poniedziałek godz. 19.00

Planowane wydarzenia

Cykl katechez w ramach Gdyńskiej Szkoły Wiary

Droga ku wolności w Jezusie Chrystusie - to zaproszenie do udziału w podróży ku własnej wolności, a tym samym opuszczenia miejsc swoich dotychczasowych niewoli i wyruszenia ku ziemi obiecanej, czyli ku życiu, które pomimo wielu niedoskonałości w nas i wokół nas daje poczucie radości i spełnienia.

To czas poznawania siebie i swojej nierzadko bolesnej historii w świetle Słowa Bożego, aby u źródła Życia odnaleźć moc do życia bez lęku, żalu i samopotępienia, i poprzez osobiste doświadczenie niemocy, krzywdy, nałogu, zagubienia lub odrzucenia wspólnie z Bogiem wejść i wytrwać na drodze wolności.

Terminarz:

- 20 października - Ludzie Boga, czyli ocaleni przez nadzieję (Alicja Marciniak)
- 17 listopada - Kryzys, a jednak początek wolności (ks. Paweł Górny)
- 15 grudnia - W małżeństwie i dlatego wolni (Hanna i Wiesław Szalińscy)

Miejsce: Parafia św. Mikołaja, dom parafialny, sala nr 10 (ul. Św. Mikołaja 1, Gdynia Chylonia)

Zwykle plan każdego spotkania przedstawia się następująco:

16.00 – 16.45 - I część wykładu

16.45 – 17.00 - przerwa na herbatę

17.00 – 18.00 - II część wykładu oraz czas na zadawanie pytań, dyskusję i modlitwę.

18.30 – Eucharystia z modlitwą w intencji uzdrowienia duszy i ciała.

**/-/ Ks. Grzegorz Świst
Kancelarz Kurii**

**/-/ Ks. Jacek Socha
Proboszcz Parafii Św. Mikołaja
w Gdyni Chyloni**

Kurs przedmałżeński

Dom Rekolekcyjny Archidiecezji Gdańskiej im. św. Wojciecha zaprasza narzeczonych do udziału w weekendowym kursie przedmałżeńskim.

Weekendowy kurs przedmałżeński to jedna z propozycji bezpośredniego, przewidzianego przez kościelne przepisy, przygotowania się do sakramentalnego małżeństwa. Przystępna wykładowo-warsztatowa forma umożliwi przyszłym małżonkom lepsze poznanie się, oraz wejście w głębszą relację z Bogiem, który w sakramencie małżeństwa chce udzielać specjalnych łask tym, którzy się nim wiążą. Nie zabraknie tematów związanych z ludzką miłością, seksualnością, porozumiewaniem się, rozwiązywaniem konfliktów, wychowywaniem dzieci... Będzie czas na dialog, modlitwę oraz spowiedź.

Zajęcia prowadzone będą zarówno przez kapłanów (duszpasterz małżeństw, prawnik) jak i świeckich (psycholog, szkoleniowiec, małżeństwa z różnym stażem).

Kurs rozpocznie się 11 października o godz. 18.00 (zakwaterowanie od 17.00) i potrwa do 13 października (godziny popołudniowe).

Całkowity koszt (noclegi, wyżywienie): 350 zł. od pary. Kurs nie obejmuje spotkań z poradnictwa rodzinnego.

Zapisy tylko drogą mailową: xkrzybor@gmail.com

ks. Krzysztof Borysewicz

Triduum Fatimskie

Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej w Gdańsku Żabiance zaprasza na TRIDUUM FATIMSKIE

w miesiącach, w których miały miejsce Objawienia w Fatimie.

Od maja do października 2013 r. organizujemy Msze św. z konferencjami, które poprowadzi O. EMILIAN SIGIEL z Sekretariatu Misyjnego Pallotynów w Ząbkach. Tematem obecnego roku Wielkiej Nowenny Fatimskiej jest „Eucharystyczny klucz – Cud nad cudami, który zmienia wszystko”.

Już tylko 5 lat dzieli nas od stulecia Objawień Fatimskich. Matka Boża ostrzega świat przed zalewem grzechu i bezbożnictwa. Prosi o pokutę i modlitwę różańcową za ginących grzeszników. Czynimy załość naglącemu wezwaniu naszej Matki i Królowej.

Program nabożeństw:

► Wrzesień 2013

11 września środa - 9.00; 18.00

12 września czwartek - 9.00; 18.00

13 września piątek - 9.00; 18.00 Msza św. z różańcową procesją maryjną

Modlitwa za Rodziców, Katechetów, Nauczycieli, Wychowawców, Młodzież i Dzieci na początku nowego Roku Szkolnego 2013/2014 – poświęcenie podręczników i przyborów szkolnych

► Październik 2013

11 października piątek - 9.00; 18.00

12 października sobota - 9.00; 18.00

Odpust Sanktuarijny – 96 rocznica zakończenia Objawień w Fatimie

/-/ Ks. Grzegorz Świst
Kancelarz Kurii

/-/ Ks. Piotr Tworek
Kustosz

Komunikat o Przeglądzie Pieśni Patriotycznej

Konkurs organizowany jest przez Akcję Katolicką Archidiecezji Gdańskiej Akcja Katolicka Archidiecezji Gdańskiej organizuje Przegląd Pieśni Patriotycznej pod hasłem: „Nasze dziedzictwo – Polska” (bł. Jan Paweł II). Celem Przeglądu jest popularyzowanie tradycji śpiewania pieśni patriotycznej i włączenie się w krajowy nurt Akcji Katolickiej przygotowującej do IV Ogólnopolskiego Festiwalu Pieśni Patriotycznej.

Diecezjalny Przegląd odbędzie się w sobotę, **5 października 2013 r.** w godz.: od 10.00 do 12.00 w kościele przy parafii św. Maksymiliana Kolbe w Gdańsku-Suchaninie, przy ul. Otwartej 1. Zgłoszenia udziału w Przeglądzie przyjmujemy na „Karcie zgłoszenia”

do 28 września 2013 r. Regulamin Przeglądu Pieśni Patriotycznej i inne informacje dołączamy do Komunikatu i są one dostępne na stronach internetowych podanych w załącznikach.

Serdecznie zapraszamy do udziału i włączenia się do idei zachowania wartości patriotycznych naszej Ojczyzny.

Jerzy Karpiński

Prezes Akcji Katolickiej Archidiecezji Gdańskiej

ks. Piotr Toczek

Asystent Kościelny Akcji Katolickiej

Jubileusze

► 21 września:

Państwo Maria i Konrad Korzeniewscy – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Józefa w Gdańsku-Przymorzu).

Państwo Brygidzie i Zygmuntowi Gajewskim – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Bartłomieja Apostoła w Redzie).

► 22 września:

Państwo Jadwiga i Kazimierz Cybulscy – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. Matki Boskiej Różańcowej w Gdyni-Demptowie).

Państwo Anna i Eugeniusz Piastowscy – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. Trójcy Świętej w Wejherowie).

► 24 września:

Państwo Dorota i Mariusz Haase – 25-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Stanisława Kostki w Gdyni).

► 26 września:

Państwo Justyna i Sebastian Budzała – 15-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. Niepokalanego Serca Maryi w Gdyni-Karwinach).

► 29 września:

Państwo Irena i Jan Ramczyk – 40-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Stanisława Biskupa w Gdańsku-Wrzeszczu).

► 4 października:

Państwo Alicja i Witold Litwińscy – 60-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Franciszka z Asyżu w Gdańsku-Siedlcach).

► 6 października:

Państwo Janinie i Kazimierzowi Kluskiewiczom – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Bartłomieja Apostoła w Mierzeszynie).

► 7 października:

Państwo Genowefa i Józef Węglerscy – 60-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Rumi).

► 12 października:

Państwo Anna i Stanisław Michalik – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. NMP Królowej Różańca Świętego w Gdańsku-Przymorzu).

Państwo Bożena i Józef Stolarczyk – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Józefa w Gdańsku-Przymorzu).

▶ 13 października:

Państwo Halina i Stanisław Wojtaś – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. NMP Królowej Różańca Świętego w Gdańsku-Przymorzu).

Państwo Małgorzata i Włodzimierz Mrowiczy – 45-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Stanisława Biskupa w Gdańsku-Wrzeszczu).

▶ 19 października:

Państwo Marianna i Jan Kordas – 60-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. Zesłania Ducha Świętego w Gdyni).

▶ 20 października:

Państwo Krystyna i Robert Rugała – 40-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Stanisława Biskupa w Gdańsku-Wrzeszczu).

Państwo Marzena i Krzysztof Kołwzan – 25-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Stanisława Biskupa w Gdańsku-Wrzeszczu).

▶ 22 października:

Państwo Beata i Jarosław Rzepka – 25-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. Niepokalanego Serca Maryi w Gdyni-Karwinach).

▶ 23 października:

Państwo Danuta i Franciszek Wójcik – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Rocha w Rewie).

▶ 26 października:

Państwo Zofia i Jan Guzman – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. NMP Królowej Różańca Świętego w Gdańsku-Przymorzu).

Państwo Stanisława i Julian Zygmontowicz – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Stanisława Kostki w Gdyni).

▶ 3 listopada:

Państwo Jadwiga i Antoni Luboccy – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Rocha w Rewie).

▶ 11 listopada:

Państwo Jadwiga i Eugeniusz Krawczyk – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Stanisława Biskupa w Gdańsku-Wrzeszczu).

▶ 24 listopada:

Państwo Zofia i Józef Niewiedział – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. NMP Królowej Różańca Świętego w Gdańsku-Przymorzu).

▶ 23 października:

Państwo Danuta i Franciszek Wójcik – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Rocha w Rewie).

▶ 3 listopada:

Państwo Jadwiga i Antoni Luboccy – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Rocha w Rewie).

W mediach

Radio Plus

Programy Radia Plus w Gdańsku i wybrane ogólnopolskie – od 9 września 2013 r.

CODZIENNIE (PONIEDZIAŁEK – PIĄTEK)

▶ 6.10

„Ewangeliarz”

▶ 6.50

„Wieki Wieków” – kalendarium Kościoła, historii powszechnej i historii Polski.

▶ 9.54

„Przegląd mediów, nie tylko lokalnych”

▶ 23.00 – 1.00

„Nocne Światła” - od poniedziałku do czwartku audycja prowadzona przez Pawła Krzezińskiego z udziałem gościa (duchowny, socjolog, psycholog, filozof) i słuchaczy (telefonicznie). Rozmowy o ludzkich problemach.

PONIEDZIAŁEK

▶ 18.15

„Auto-Plus” - co brumi w silniku, jak sprawnie prowadzić auto, nowinki techniczne i nie tylko - o tym wszystkim dowiesz się z magazynu motoryzacyjnego Jarka Zgirskiego

▶ 18.45

„W rytmie dizajnu” – nowy program, w którym Iwona Demska rozmawia z architektką Anną Budnik o dzisiejszym wnętrzarstwie, pomysłach na ciekawą architekturę swojego domu i estetyce wokół nas.

WTOREK

„Po zdrowie do radia” – praktyczny poradnik jak zadbać o nasze zdrowie, bez względu na wiek i różne ograniczenia.

ŚRODA

▶ 18.45

„I jak to jest pani psycholog?” – program Iwony Demskiej i dr Elżbiety Zubrzyckiej, gdzie można usłyszeć o najważniejszych poradach psychologicznych, które dotyczą współczesnego człowieka.

CZWARTEK

▶ 18.15

„Przeczytaj” - Książki polecane przez dziennikarzy Radia Plus, spotkania z autorami, recenzje i oczywiście nagrody książkowe.

▶ 18.45

„Bliżej” - goście Alicji Samolewicz wyjaśniają co to są

kwaśne deszcze, dlaczego nie można wypalać trawy lub co zrobić z plastikowymi opakowaniami. Program sponsorowany, wrzesień – listopad.

▶ 20.00-22.00

„Plusy dodatnie” – nowy program poświęcony współczesnej cywilizacji autorstwa znanego publicyisty Rafała Ziemkiewicza.

PIĄTEK

▶ 17.15

„Weekend na Plus” – Anna Nadolna zaprasza na najważniejsze wydarzenia kulturalne w Trójmieście i na Pomorzu.

▶ 18.00 – 19.00

„Turek pomoże od kuchni” – praktyczny informator autorstwa Michała Turka - gdzie można dobrze zjeść w Trójmieście i na Pomorzu, jak ugotować różne potrawy, jak i czym radzić sobie w domowej kuchni.

NIEDZIELA

▶ 7.00

Radiowy przekaz Mszy św. z kościoła św. Brygidy w Gdańsku.

▶ 7.50

„Rozmowa z metropolitą” - cotygodniowa rozmowa Adama Hlebowicza z metropolitą gdańskim arcybiskupem Sławojem Leszkiem Głódziem na najbardziej aktualne tematy Kościoła, Polski i świata.

▶ 9.00-10.00

„Plus znaczy więcej” – Iwona Demska wraz z zaproszonymi gośćmi opisuje ich pasje, zaangażowania, ważne wydarzenia z zakresu kultury, religii i obyczajowości.

▶ 10.00 – 12.00

„Kościół wczoraj, dziś i jutro” – Piotr Zworski przedstawia aktualne zagadnienia życia Kościoła, w drugiej godzinie stałymi gośćmi i komentatorami są dziennikarze KAI.

▶ 20.00 – 21.00

„Obrazy z Historii Kościoła”
Program historyczny Marcina Bąka, w którym poruszane będą kwestie udziału Kościoła w rozwoju Europy na przestrzeni wieków.

Telewizja Gdańsk

Niedziela: 18.00 Magazyn Katolicki „Droga”

Powtórka w poniedziałek godz.19.30 i wtorek godz. 17.30;

Niedziela: 8.00 Słowo o Ewangelii

Radio Gdańsk

Niedziela 7.05–7.25 W Drodze (magazyn katolicki)

„Gość Niedzielny”

Zapraszamy do lektury lokalnego wydania tygodnika „Gość Niedzielny”. W wydaniu gdańskim polecamy m. in.:

▶ ks. Rafał Starkowicz - „Dzieci Boga i ojczyzny” – Waszym patronem jest celnik Mateusz. On zaprasza was do modlitwy i wyznacza etos waszej służby, wiernej i rzetelnej – mówi w homilii do celników abp Sławoj Leszek Głódź.

▶ Dariusz Olejniczak - „Wierzysz? Nie jesteś sam!” W ostatni weekend września około 300 młodych ludzi przyjedzie do Gdańska. Tegoroczna impreza odbywać się będzie pod hasłem „Walcz o wiarę!”.

▶ ks. Rafał Starkowicz - „Katecheza wolności” – To nie jest klub przebierańców. Na mundur piłsudczyka starsi reagują ze wzruszeniem, młodzi z zaciekawieniem – mówi ks. prał. Edmund Skalski, członek Towarzystwa Pamięci Józefa Piłsudskiego.

▶ Dariusz Olejniczak - „Niech twoje auto odpocznie”

Na Pomorzu w niedzielę 22 września obchodzimy „Dzień bez samochodu”. Czy takie święto ma w ogóle sens w czasach, kiedy liczba aut w naszych miastach rośnie z roku na rok?

